

Czy silna identyfikacja może szkodzić grupie? Rola bezpiecznych i defensywnych form identyfikacji z grupą w relacjach wewnątrzgrupowych i realizacji grupowych celów

Procesy identyfikacji grupowej wydają się odgrywać we współczesnym świecie coraz większą rolę. Brexit, referendum w Katalonii, czy popularność partii nacjonalistycznych sugerują, że kwestionowana jest efektywność organizacji międzynarodowych, wzrasta natomiast potrzeba podkreślania wartości własnego narodu. Dotychczasowe badania skupiały się na wskazaniu międzygrupowych konsekwencji podkreślania własnej tożsamości. Natomiast problem związku różnych form tożsamości z postawami i relacjami **wewnątrzgrupowymi** dotychczas jest mało zbadany. Czy sposób, w jaki jednostki identyfikują się z własną grupą może wiązać się z tym, jak skłonne są traktować innych członków grupy i angażować się w realizację ważnych dla grupy celów?

W oparciu o współczesną literaturę dotyczącą różnych form identyfikacji z własną grupą przewidujemy, że defensywna forma identyfikacji grupowej – choć nie forma bezpieczna – może odgrywać negatywną rolę w kształtowaniu lojalności grupowej, relacji społecznych wewnątrz grupy, produktywności grupy i realizacji istotnych grupowych celów.

W toku badań zostaną zebrane dane w trzech kontekstach społecznych, w których mogą manifestować się bezpieczne i defensywne formy identyfikacji grupowej: (1) w kontekście **politycznym** będziemy prowadzić badania w **schematach korelacyjnych (cross-sectional)** i w **schematach podłużnych**, które pozwolą na obserwowanie zmian w dłuższej perspektywie czasowej; (2) w kontekście **środowiskowym** testować będziemy w **schematach eksperymentalnych** czynniki, które mogą kształtować poparcie dla działań nakierowanych bezpośrednio na ochronę środowiska naturalnego, a pośrednio na dobrostan grupy własnej (np. zdrowie) oraz ochronę dziedzictwa narodowego; (3) w kontekście **organizacyjnym**, w **badaniach wielopoziomych**, będziemy testować związek różnych form identyfikacji pracowników z produktywnością zespołów i firm.

Wyniki badań rozwiną wiedzę na temat konsekwencji bezpiecznej i defensywnej identyfikacji. Będą także pierwszą okazją do sprawdzenia roli różnych typów identyfikacji na poziomie grupowym, nie tylko na poziomie indywidualnych identyfikacji jednostki (jak w większości dotychczasowych badań, także tych prowadzonych w kontekście międzygrupowym). Ustalenia projektu będą miały bezpośrednie implikacje dla psychologii politycznej, psychologii organizacji i psychologii prośrodowiskowej. Ze względu na charakter badanych zmiennych, wyniki tych badań mogą mieć także duże znaczenie społeczne i praktyczne – pozwolą lepiej zrozumieć obserwowane rozbieżności w treści decyzji i poglądów formułowanych przez osoby deklarujące równie silne przywiązanie do własnej grupy takiej jak naród. W organizacjach badania takie mogą z kolei stać się punktem wyjścia do projektowania działań nakierowanych na ulepszenie relacji społecznych, a także podnoszenie produktywności zespołów czy firm.